

truffet det urigtige ved Bestemmelsen om, hvorledes Bevilling til fri Proces skal gives, saaledes er det samme Tilfældet paa andre Omraader. Saaledes foreslaas det at indføre, at al Oprejsning skal meddeles af Domstolene. Nu er Forholdet det, at naar en Mand har oversiddet Appelfristen og alligevel ønsker at appellere, meddeler den administrative Autoritet Oprejsningsbevilling, men efter Forslaget afgøres dette Spørgsmaal alene af Domstolene. Jeg tror, at det af samme Hensyn, som jeg her nævnte, og ogsaa af andre Grunde vil være rigtigt at blive ved det bestaaende eller i alt Fald, hvis man ikke helt vil skyde Domstolenes Afgørelse bort, at lade det blive sideordnet, saa at begge Myndigheder, idet Myndighedsgrænserne ordnedes paa den ene eller den anden Maade, fik Adgang til at meddele saadanne Bevillinger. Det er foreslaaet her, at naar der er Tale om at appellere en Landsretsdom, hvor Landsretten ikke er optraadt som første Instans, men har dømt i anden Instans, altsaa har paakendt en indanket Underretsdom, skal Bevilling af Appel af en Dom til Højesteret meddeles af Højesteret selv. Nu er Forholdet det, at en Sag, der efter sin Beskaffenhed ikke egnede sig til at indankes for Højesteret, vil kunne indankes for den, naar Justitsministeriet giver Bevilling dertil, men efter Forslaget er det ikke saaledes. Efter Forslaget afgøres det af Højesteret selv, om der kan appelleres til den eller ikke. Det forekommer mig at være noget ulogisk og ogsaa af de Grunde, jeg har nævnt, uheldigt, at en Domstol selv skal bestemme, om en Sag maa indankes for den eller ikke, og jeg finder dette saa meget mere betænkeligt, som § 265, der handler om Appel af saadanne Landsretsdomme, udtrykkelig nævner, som det ogsaa er nævnt i selve § 6, at de Afgørelser, der omhandles i § 6, under ingen Omstændigheder kunne komme ind for Højesteret. I § 6 er det bestemt, at vedkommende Ret, hvor en Sag anlægges, selv afgør, om den er kompetent til at paakende Sagen eller ikke. Det vil altsaa sige, at, naar man anlægger sin Sag for Landsretten, afgør denne selv, om det er rigtigt, at den er anlagt ved den, eller om den skulde have været anlagt ved Underretten. Anlægger man Sagen ved Underretten, saa afgør denne, om Sagen skulde være anlagt ved den eller ved Landsretten, og naar Underretten afgiver den Kendelse, at Sagen med Rette er indbragt for den, kan denne Kendelse slet ikke være Genstand for Anke eller Kære ved nogen som

helst anden Domstol. Det er en endelig og upaaankelig Afgørelse, som deraf bliver Følgen, at, hvis en Underret i et Spørgsmaal, som mulig burde være anlagt i første Instans ved Landsretten, afsiger en urigtig Kendelse om, at Underretten er kompetent til at paakende Sagen, kan dette Spørgsmaal slet ikke paaankes eller paakæres, og Sagen vil da ikke kunne komme ind for Højesteret senere, uden at Højesteret giver sit Samtykke dertil. Jeg er bange for, at man meget let ved saadanne Regler vil komme til Resultater, som for de paagældende private Personer i Sagerne vilde vise sig meget uheldige og i nogle Tilfælde maaske ret ulykkebringende. Naar jeg nu med Hensyn til disse Myndigheder mener, at det dog kunde være rigtigt vedblivende at have en Udvej aaben for Administrationen til at kunne gribe ind med processuelle Bevillinger i saadanne Tilfælde, saa er det, som jeg allerede har nævnt, paa ingen Maade for at stille Domstolene i Underordningsforhold til Administrationen; jeg mener fremdeles, at den afgørende og dømmende Myndighed over den enkelte Sag tilkommer Dommeren og ham alene. Men Spørgsmaalet om, hvorvidt en Sag i et givet Tilfælde skal indbringes for en vis Domstol eller altsaa i Undtagelsestilfælde ikke skal indbringes for den, kan meget vel overlades til Administrationen, uden at man i mindste Maade gaar Domstolenes Eneret paa den dømmende Myndighed for nær.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) gjorde en Henstilling om, at man, hvor der var en Del af Sagens Genstand, som der ikke var Strid om, straks skulde kunne give Dom for det ubestridte Beløb; han mente, at det i mange Tilfælde vilde medføre, at der slet ingen Proces vilde blive, fordi Processen tidt opstod for at vinde Udsættelse med det hele Beløb. Det er rigtigt; saadanne Tilfælde ville kunne tænkes. Men indfører man det Princip, som det ærede Medlem foreslog, vil man ogsaa kunne komme ind paa lige det modsatte; man vil kunne komme ind paa, at Folk anlægge Sager for opskruede Regninger, idet de sige: Det, som er Regningens rigtige Beløb, det, som den, der indstævnes, ikke kan sige sig fri for, faar man jo dog Betaling for straks; saa der er altsaa ikke nogen videre Risiko forbundet med at skulle føre Proces for den Del af Regningens Beløb, som er opskruet. Jeg tror derfor, at man meget let vilde kunne falde fra den ene Snare i den anden.